

Tariq Ali och Patrick Cockburn

Ett samtal: Isis´ uppgång och bakgrunden till det nya kriget i Mellanöstern

Tariq Ali: Det här är ett samtal med Patrick Cockburn, som man bara kan beskriva som veteran-reporter och en modig journalist, som täckt USA:s krig i Mellanöstern sedan invasionen av Irak och som rapporterat från regionen långt innan om sanktionerna mot Irak och Gulfkrigen. Vi befinner oss nu i ett kritiskt läge, där en ny organisation framträtt.

*Patrick har skrivit en ny bok, **The Jihadis Return**, som är en längre essä om Isis´ framväxt och dess band till den sunnimuslimska folkgruppen i Irak och de tänkbara följder detta kan få i regionen. För det råder absolut inga tvivel om att detta öppnar ännu en front i det ändlösa krig, som lett till total misär för folk i dagens arabvärld. Patrick, ska vi börja med frågan om bakgrunden till gruppen kring Islamiska staten, Isis som de kallar sig själva, var kommer de ifrån och när började detta?*

Patrick Cockburn: Ja, de kommer närmast från al-Qaida i Irak, som stod på toppen av inflytande 2006 [och] 2007, som då utgjorde en del – men inte den enda – av sunnimuslimernas motstånd mot den shiamuslimska regeringen och USA:s ockupation. Ideologiskt härstämmer den från jihadist-rörelsen och dess religiösa uppfattningar skiljer sig heller inte mycket från den saudiska wahhabismen, den variant av islam som i själva verket är statsreligion i Saudiarabien, där shiiterna fördöms som avfällingar, [jämför] kristna och judar. Man har bara lyft dessa uppfattningar till en högre och mer våldsamt nivå, men den hör i högsta grad ihop med jihadiströrelsen.

Tariq Ali: Får jag bara avbryta här? Denna jihadiströrelse fanns väl inte som sådan i Irak före USA:s invasion och ockupation?

Patrick Cockburn: Nej, det gjorde den inte. Och Saddam arresterade alla som uppenbart var jihadister. Jag menar, det var ju hela tiden ett absurt påstående vid tiden för invasionen av Irak att Saddam skulle ha något samband med jihadisterna eller 11 september. Men omfattningen av propaganda var vid denna tid så stor att 60 procent av amerikanerna trodde att Saddam på något sätt var inblandad i 11 september.

Tariq Ali: För att följa allt detta hade vi således först USA:s ockupation, en shiitisk regering, som amerikanerna i själva verket lyft upp till makten, och vi har början till ett uppror under ockupationens första tid, där inte bara sunniterna fanns med utan också Muqtada al-Sadr, som var mycket fientlig mot ockupationen. Vad var det som fick detta slags motstånd att ta slut, det handlade ju från början om ett förenat motstånd, där shiagrupper som Muqtada skickade medicinsk hjälp och bistånd till det belägrade Fallujah? Varför upplöstes detta?

Patrick Cockburn: Enheten mellan det sunnitiska och shiitiska motståndet mot amerikanerna var hela tiden trevande, även om den togs på största allvar av amerikanerna. Jag menar, de amerikanska generalerna vid denna tid har gett ut memoarer, som visar att de var verkligen oroliga för att dessa båda grupper skulle enas i kampen mot ockupationen. Och kanske är det en av de många katastrofer Irak råkat ut för att de inte kunde enas, att de förblev sekteristiska, i själva verket mer sekteristiska på den sunnimuslimska sidan.

Tariq Ali: Och om vi nu går över till den hastighet som just denna organisation svept fram med i delar av Irak, något som du ju tar upp i din bok, hur vill du förklara det totala sammanbrottet för Iraks armé, Patrick? Är det så att den i det avseendet inte skiljer sig särskilt mycket från den armé väst upprättade i Afghanistan, det faktum att de inte är redo att strida och dö för Förenta Staterna? Då var al-Qaida i Irak bara en av flera seriösa motståndsrörelser mot ockupationen, men det stod mycket klart på den tiden när jag gick till amerikanska pressammankor i Bagdad, att talesmannen, den militära talesmannen, skyllde al-Qaida för allt som hände. Givetvis togs detta emot väl i USA, men i Irak fick det nästan motsatt effekt, där folk som var emot ockupationen började tänka, aha, det är al-Qaida som står för allt motstånd, då går vi väl och skaffar oss en svart flagga och ansluter oss till dem ...

Patrick Cockburn: Jodå, och till och med än mer. Jag menar att det är svårt att hitta ett annat exempel i historien, där man har 300 000 eller 350 000 man i Iraks armé, där man har satsat 41,6 miljarder dollar på denna armé de tre senaste åren. Och så faller den samman på grund av en attack från kanske 1 000 personer i Mosul. Varför hände detta? En irakisk general jag talat med, som blivit tvångspensionerad, sade att amerikanerna orsakat katastrofen redan från början. När de upprättade armén insisterade de på att underhåll och liknande saker skulle utlokaliseras, privatiseras.

Genast fick så en överste i spetsen för en bataljon med på papperet 600 man också pengar för 600 man, [men] i själva verket fanns det bara 200 man och han kunde stoppa mellanskillnaden i egen ficka, något som var utbrett bland officerarna. Och detta gällde bränsle, det gällde ammunition ... När Mosul föll var det tänkt att det skulle finnas 30 000 man där. I själva verket uppskattar man att bara en tredjedel fanns på plats. För vad man gjorde var: man gick med i armén, man fick full lön och sen överlämnade man hälften av den lönen till sin officerare, som delade ut pengarna bland andra officerare. Jag minns att jag för ungefär ett år sedan talade med en högt uppsatt irakisk politiker och som sa, kom ihåg: armén kommer att falla samman vid en attack. Jag försökte säga att några kommer säkert att strida, men han sa: nej, nej, nej, du förstår inte. De här officerarna är inte soldater, de är investerare!

De har inget intresse av att slåss mot någon som helst; det enda de är intresserade av är att få avkastning på sin investering. Naturligtvis fick man köpa sig sin ställning. Om man 2009 ville bli överste i Iraks armé kostade det ungefär 20 000 dollar, senare har det stigit till cirka 200 000 dollar. Om man vill leda en division, och det finns 15 divisioner, går det på cirka 2 miljoner. Givetvis finns andra sätt att göra pengar på. Vägspärrar fungerar som ett slags tullbarriär och varje långtradare som passerar måste betala. Det är alltså orsaken till varför de flydde, under ledning av den högste befälhavaren tog tre höga generaler i civila kläder en helikopter och flydde till Erbil, den kurdiska huvudstaden. Och det ledde till en slutgiltig upplösning av armén.

Tariq Ali: Det är en av de mest överraskande händelserna i modern historia, Patrick, jag undrar, kan du komma på något liknande, ens under förra seklet?

Patrick Cockburn: Jag kan inte komma på att någon så stor och välutrustad armé fallit samman. Man skulle kunna säga att Saddams armé upplöstes -91 när den attackerades av amerikanerna, och en gång till 2003. Men då hade den attackerats av världens största militärmakt och blev bombad. Det är alltså ingen parallell. Det visar förstås att Isis var ganska effektiva på att sprida terror via sociala medier, med filmer om hur man skar huvudet av tillfångatagna shiiter. Soldaterna blev skräckslagna av Isis.

Sen kände sig hela det sunnimuslimska samfundet, cirka 20 procent av alla irakier, kanske 6 miljoner i sunniprovinserna, ställda utanför av Nouri al-Maliks regim. De förföljdes, de fick inga jobb, kollektiva bestraffningar, unga män i byarna runt Fallujah – ibland finns det inte så många unga män kvar, eftersom alla sitter i fängelse – och en del satt i dödscell i väntan på avrättning för brott, som någon annan redan blivit avrättad för. Det var helt godtyckligt. Inte helt förvånande då att detta är ett av skälen till att Isis fortfarande har stöd, att de trots all sin blodtörst av många sunnimuslimer uppfattas som bättre än att Iraks armé och shiamiliserna kommer tillbaka.

Tariq Ali: Jag menar att detta är något som med undantag av du själv och möjligen en till journalist inte alls rapporteras om i västliga medier, dvs att oavsett hur våldsam och brutal denna grupp verkar vara och är så har den visst stöd bland befolkningen ...

Patrick Cockburn: Ja, Isis har olika former av stöd. De får stöd av ett sunnimuslimskt samfund som känner sig utanför i Irak, och även i Syrien. Att man till slut får känna sig som segrare, den här gruppen har ju blivit besegrad – de besegrades -91 av amerikanerna, de besegrades igen 2003, de blev marginaliserade, förföljda – så en seger är därför något viktigt för dem. Jag tror också att de attraherar arbetslösa unga män, jag tänker på dem som det ibland hänvisas till som underklassen, men i själva verket bara fattiga, fattiga unga män.

Tariq Ali: Fattiga och arbetslösa.

Patrick Cockburn: Fattiga, arbetslösa unga män utan framtid: det här kan locka dem. Och alternativet är ganska dåligt. Jag menar, efter de få framgångsrika motattackerna som främst shiitiska och kurdiska miliser gjort har de omedelbart drivit bort sunniterna från områden, där Isis drivit ut shiiterna. Så från sunnitisk utgångspunkt har de inte mycket till alternativ förutom att hålla sig till Isis.

Tariq Ali: Och finns det ingen alternativ sunnimuslimsk organisation, som åtminstone kan erbjuda ett annat politiskt program än den fanatism Isis uppvisar, hur är det med Föreningen av sunnimuslimska lärda?

Patrick Cockburn: Många liksom hängde med Isis och hoppades kunna rida på tigern. Och ... fram till för en månad sedan trodde man verkligen i Bagdad att, ja, det verkade som om Isis tagit hem dessa stora segrar, men i själva verket var de bara det sunnitiska samfundets stormtrupper. Och det fanns stammar och det fanns f d arméofficerare och det fanns andra som de lärde, som skulle ta över så fort sunniterna fått vad de ville ha.

Tariq Ali: Och vi ansåg detta vara önsketänkande eftersom Isis monopoliserar makten så fort man kan, också när man tog makten tillsammans med andra i något område. De är också ytterst paranoida och kommer därför att döda alla som de tror håller på att planera ett hugg i ryggen eller sätta sig upp mot dem. I exempelvis Mosul verkar de ha tagit kring 300 som gisslan. Bara f d generaler, en sorts sunnitiska dignitärer, det slags personer som de misstänker skulle kunna leda någon form av motstånd. Och i Syrien, i Deir ez-Zo-provinsen, gjorde en stam något slags uppror mot dem, de krossades omedelbart och 700 medlemmar av stammen blev avrättade. Jag tror därför att det bara handlar om önsketänkande om man tror att Isis kommer att bli utmanövrerade i de områden man erövrat.

Låt oss gå över till nästa fråga En hel del personer har spekulerat om att saudierna på något sätt, om inte regeringen direkt så i varje fall folk närstående regeringen i Saudiarabien, delvis bär ansvaret för att ha bildat, stött och finansierat denna kraft som en form av proto-saudisk intervention

mot shiadominansen i Irak efter ockupationen. Hur mycket, om något över huvud taget, ligger det i detta?

Patrick Cockburn: Det ligger en del sanning i det, men man bör undvika konspirationsteorier om att sauderna är de som sitter och flyttar pjäserna på brädet, något man emellanåt tror i delar av Mellanöstern. Sauderna har alltid legat bakom jihadiströrelsen i allmänhet, särskilt utomlands, inte inne i Saudiarabien. Och i allmänhet kommer de att stödja dem som är motståndare till shiaregeringar, och bryr sig, eller brydde sig, inte riktigt om vem de stöder. Men det står också ganska klart att mycket av deras stöd gick till Isis, gick till andra grupper som Jabhat al-Nusra, allt skedde via privata donatorer, och det gjorde inte bara Saudiarabien utan också Kuwait och Qatar, och Turkiet.

USA och Storbritannien ville [försöka att] skilja mellan den moderata oppositionen i Syrien i ena ringhörnan och den extrema jihadistiska oppositionen i den andra. Men i själva verket var de båda ihop. Jag menar det kom en rapport denna vecka från en forskningsorganisation, som redovisade olika vapen hos Isis, som Saudiarabien i fjol verkar ha levererat till den s k moderata syriska oppositionen, men som omedelbart lämnades över på grund av att klyftan mellan de båda är mycket mindre än man kan föreställa sig ...

Tariq Ali: Ja, jag tror att just idag, när vi samtalar, rapporterar tidningarna om att Steven Sotloff såldes till Isis av en s k moderat syrisk organisation, som tillfångatagit honom.

Patrick Cockburn: Ja, hans familj uppger det. Och det är också intressant att USA:s talesperson säger: nej, nej, nej, så gick det inte till, eftersom de kan se hur mycket detta underminerar den politik som Obama väntas tillkännage idag om att bygga upp en moderat opposition, en tredje kraft, som är tänkt att samtidigt strida både mot Assad och Isis.

Tariq Ali: Det är rena fantasier.

Patrick Cockburn: Det är rena fantasier ... i den formen. Men jag anser det intressant att den högste generalen inom Fria syriska armén säger att befälhavarna inom Fria syriska armén i Syrien nu tar order direkt från amerikanerna. Han sade att han och de andra officerarna i Turkiet var tänkta att vara högkvarter och leda den Fria syriska armén. Jag tror han sade att man har 16 befälhavare i norra Syrien och en del andra, kring 60 mindre grupper i söder, och att de nu får utrustning, råd och instruktioner direkt av amerikanerna.

Tariq Ali: Men Patrick, detta är ju återigen ganska märkligt. För inte så länge sen hade vi hela västvärlden under USA:s ledning helt inriktad på att göra sig av med Assad, beväpna alla dessa motståndare, och som du pekat på flödar vapen nu mellan olika grupper i kampen mot Assad. Och nu står vi i ett läge då USA håller på och bombar Isis´ baser inne i Syrien. Kan detta vara möjligt?

Patrick Cockburn: Jo, jag tror det. Jag tror de har hamnat så långt på den här vägen att det säkerligen kommer att hända någon gång. En av Isis´ fördelar är att man kan operera både i Irak och Syrien.

Tariq Ali: Samtidigt ...

Patrick Cockburn: Samtidigt. Och i själva verket har man ett större underlag i Syrien än i Irak, eftersom bara 20 procent i Irak är sunniaraber, medan 60 procent av syrierna är sunniaraber. Potentiellt kan de därför komma att dominera oppositionen i Syrien, men alla syriska sunniaraber stöder förstås inte oppositionen, en hel del stöder regeringen. Men de kan få mycket större inflytande där och de går fortfarande framåt. Jag menar att de står knappt fem mil från Aleppo. De har åsamkat den syriska armén några av de största nederlagen, i själva verket de största nederlagen, på tre år. [Detta] gjorde Isis i Raqqaprovinsen den senaste månaden.

Tariq Ali: OK, nu går vi över till den tredje faktorn, som det ofta talas om men som sällan diskuteras seriöst. De kurdiska partierna i Syrien och Irak är helt klart motståndare till allt detta och strider mot Isis så gott det går. Kurderna i Syrien är utsatta för en belägring av Isis, kurderna i

Irak är fast beslutna att strida mot dem. Hur effektivt är detta och varför klarade inte den kurdiska peshmergan i Irak av att göra det på ett mer kraftfullt sätt redan från början?

Patrick Cockburn: Jag tror att ryktet om peshmergan i Irak hur som helst var överdrivet. De har inte stridit mot någon bortsett från de egna [separatistiska] krigerna och det var på 90-talet, för länge sedan. De var alltid duktiga på bakhåll i bergen och på PR, men i övrigt har det alltid varit lite överdrivet. Jag tror kanske att det inte är deras fel, de stred mot Saddams enorma armé. Men det var överdrivet. Och nu har Kurdistan också blivit en oljestat ... många kurder är inte intresserade av något annat än att tjäna pengar och så vidare. Nu säger de att de inte hade ordentlig utrustning.

Ja, du vet ju, det går att köpa vapen ... allt behöver inte komma från USA. Varför finns alla dessa stora hotell i Erbil, deras huvudstad, och varför hade de inga tunga automatvapen? Och sen har de också en 100 mil lång gräns att försvara. Och sen utnyttjade de också Mosuls fall till att utöka sina egna områden till områden [som är] omstridda med araberna. Detta fick araberna i dessa blandade områden att bli långt mer antikurdiska än de varit tidigare. Det fanns alltså acceptans för vad Isis gjorde när man ryckte fram bland araberna, och en av de många skadliga effekterna av detta är att folken nu skiljs åt. Först och främst flydde yazidier och kurder och andra, och nu flyr sunniaraberna från dessa områden för att undkomma hämndattacker.

Tariq Ali: Och hur är det med kurderna i Syrien?

Patrick Cockburn: Ja, det är annorlunda eftersom de utgör 10 procent av Syriens befolkning. De finns i enklaver huvudsakligen i nordost och i norr.

Tariq Ali: Och Assad har gett dem autonomi, stämmer det?

Patrick Cockburn: Inte riktig, men han har [gjort en slags] opportunistisk reträtt, eftersom han vet att ... Isis kommer att angripa dem ... och i själva verket vet du ju att de som angriper dem inte bara handlar om Isis utan om Jabhat al-Nusra. Alla andra oppositionsgrupper har plötsligt gått samman och attackerat kurderna i dessa områden. Jag anser att det också talar emot föreställningen om att det finns en moderat opposition och en jihadistisk opposition. Att Fria syriska armén och alla de andra börjat angripa kurderna. De [dominerande] kurderna där ... är PKK, som i grunden är den kurdiska oppositionen i Turkiet. Men de är mycket bättre på att strida än peshmergan i Irak. I själva verket räddade de rätt många yazidier i Sinjar i västra Kurdistan.

Tariq Ali: Den kurdiska staten i Syrien ...

Patrick Cockburn: De syriska kurderna, ja. Lite besvärande för [kurderna] i Erbil.

Tariq Ali: Jodå. Och nu över till nyckelfrågan. Du har skrivit att Sykes-Picot-avtalet sannolikt är överspelat för gott. Det var den överenskommelse efter första världskriget där ottomanska besittningar i arabvärlden delades upp mellan Frankrike och Storbritannien. Men, Patrick, du har kanske rätt. 2006 kändes det som att Irak inte hade någon framtid som stat på grund av det som hade hänt och det kommer förmodligen att bli en shiastat och en pro-saudisk sunnistat och en kurdisk stat. Tror du att det är vad som kommer att ske nu och i någon form de fem närmaste åren?

Patrick Cockburn: I någon form, men inte riktigt så, jag tror inte att kartritarna kommer att kunna lägga fast de nya statsgränserna där. Men jag tror att man egentligen kommer att få tre suveräna stater i Irak. Och det finns det redan. Jag menar, om du är shiit i Bagdad. När jag är i Bagdad kan jag inte åka en timme norr om Bagdad utan att få huvudet avskuret. Och en kurd från norr eller alla sunniter som försöker ta sig förbi en vägspärr i Bagdad eller ta sig över till Kurdistan kommer med sannolikhet att bli arresterad ...

Tariq Ali: Du har ju varit en del i Bagdad under årens lopp, Patrick. Försöker du tala om för mig att det i själva verket nu finns etniska gränser i Bagdad och att det inte går att röra sig mellan olika delar av staden?

Patrick Cockburn: Nej. Mellan Bagdad och övriga Irak går det inte. Visst finns det sunnitiska delar i Bagdad, men 2006-2007 pågick ett religiöst inbördeskrig, som sunniterna i grunden förlorade. De

har därför ganska små enklaver i Bagdad. Det finns inte många blandade områden kvar, shiamuslimerna dominerar staden. Dessa sunnitiska områden kan förstås resa sig, men de är sårbara för en motattack från den shiitiska majoriteten. Det kan bli ett slag om Bagdad, men sunniterna i staden kommer förmodligen att förlora då, vilket är en orsak till att de är skräckslagna.

Tariq Ali: Och det finns kurder i Bagdad också, det får man inte glömma ...

Patrick Cockburn: Jo, men många av dem har smält samman med lokalbefolkningen.

Tariq Ali: Åktenskap över etniska gränser?

Patrick Cockburn. Åktenskap över etniska gränser ... Det har aldrig riktigt funnits några hårda kurdiska områden eller enklaver i Bagdad med egen milis, vilket shiiterna haft, och som i de fördolda också sunniterna haft.

Tariq Ali: Om vi skulle gå över till Syrien en stund. Vad har du för intryck av det som pågår just nu med framväxten av Isis, inte bara Isis´ framväxt utan deras framgångar, och där amerikanerna och Nato nu försöker arbeta fram någon form av plan, eller inte riktigt en plan, men där de öppet diskuterar hur man ska krossa organisationen. Jag undrar om inte detta med säkerhet kommer att stärka Assadregimen på kort sikt, oavsett vilka syftena är eller inte är ...

Patrick Cockburn: Jo, jag tror du har helt rätt. Och det är förstås orsaken till att de hamnat i sån oreda. Isis kontrollerar ju 35-40 procent av Syrien. I östra Syrien kontrollerar de oljefält. De står mycket nära Aleppo, som var den största staden i Syrien. De kan inta den del rebellsidan håller och de kan kanske inta hela staden. Det skulle vara av större betydelse än erövrandet av Mosul i Irak. Jihadistiska organisationer, främst Jabhat al-Nusra, men även Isis, står nära Hama, Syriens fjärde största stad. Deras ställning är stark. Det skulle inte krävas mycket för att Isis skulle vara framme vid Medelhavet, som de gjort tidigare innan de gjorde en taktisk reträtt tidigare i år.

Det är därför en ganska märklig situation där USA och andra västmakter säger att vi kommer att ingripa mot Isis, men vi tänker inte göra något för att hjälpa Assad. Men Assad är Isis´ huvudfiende och försöker man försvaga Assad kommer man att hjälpa Isis. Och det är följden av den, i mina ögon, katastrofala politiken de två senaste åren. Sedan slutet av 2012 har det stått klart att Assad inte skulle falla, tidigare, 2011 och 2012, var uppfattningen i västliga huvudstäder och på andra håll att han skulle råka ut för samma som Gaddafi – att han var slut. Man har liksom påstått att han var på väg ut. [I] förhandlingarna i Genève tidigare detta år sades det ... att det enda värt att diskutera var övergången, hur Assad skulle bort.

Men uppenbarligen var Assad inte på väg ut, eftersom det finns 14 provinshuvudstäder i Syrien och han håller 13 av dem. Om man resonerade så sade man i själva verket: nåja, kriget kommer att fortsätta eftersom han inte tänker ge upp. Och jag tror att ett tag var de – Washington och de andra och sauderna – ganska belåtna med detta. Det var något de kunde leva med, eftersom han fanns där men han var svag och skulle förmodligen bli kvar. Och sedan kom jihadisterna, men de höll på med sitt eget inbördeskrig. Men den stora felkalkylen var att en sida bland jihadisterna skulle stå segrande, och det var Isis. Och för det andra skulle detta inte fortsätta att vara syrier mot syrier, eller irakier mot irakier, eller ens muslim mot muslim, eftersom det nya kalifatet gör anspråk på att tala för alla muslimer och gör anspråk på att dominera världen. Det har alltså ambitioner ...

Tariq Ali: Som är globala ...

Patrick Cockburn: Som är globala.

Tariq Ali: Och dess planer, som har stora likheter med Natos, om man ställer båda organisationers planer bredvid varandra är det tydligt att Isis kopierat Natomodellen. De har bilder som den i sitt prospekt som säger det här är vad vi gör, så här många har vi dödat här, så många där. De skäms inte alls för vad de gör. På ett förvridet sätt, trots att ideologin är wahhabitisk och ett slags pånyttfödd muslimism, bokstavstroende, är de i viss mening ganska moderna i sin hållning, eller hur?

Patrick Cockburn. Och förvånansvärt moderna. När Arabupproren började 2011 ansågs ju bloggande, twitter, YouTube som progressiva verktyg, som skulle undergräva polisstater och auktoritärt välde och så vidare. Men i själva verket är det jihadistiska organisationer, i synnerhet Isis, som använt sig mest av dem för att sprida sina uppfattningar, för att sprida terror, och på ett mycket effektivt sätt. En irakisk soldats familj i Bagdad, hustrun till en soldat, hans mor, de har sett de här sakerna, så då säger de: far inte tillbaka till armén, du kommer att bli dödad. Det är alltså ganska effektivt.

Tariq Ali: Patrick, vad kommer USA att göra nu, vad har de för val? Tror du att de kan komma att ha några framgångar när det gäller att sopa bort Isis, vilket verkar vara deras plan. Jag menar, hur i helvete ska de kunna göra det utan marktrupper och alla tillgängliga rapporter tyder på att Pentagon är emot att sätta in marktrupper. Kommer de att hitta några arabländer som kan agera som hjälptrupper?

Patrick Cockburn: Ja, jo ... hjälptrupper. Jag tror inte de kommer att sätta in marktrupper. Se bara på vad som hände: den irakiska armén flydde, den syriska armén stred och förlorade ändå. Den förlorade en viktig flygbas i Raqqahprovinsen för några veckor sedan, trots att man stred mycket hårt. Jag tror de kommer att vara mycket oroliga över att behöva slåss mot Isis. USA letar efter, säger Obama, lokala partners. Det är lite oklart vad det betyder. Lokala partners i Bagdad, parterna har på något sätt gått samman, eftersom alla är skräckslagna över Isis, men tittar man lite närmare på det har kurderna inte gått med på något alls. Sunnitiska ledare har fått några poster i Bagdad, men det handlar om sunnitiska ledare som inte vågar åka till sina egna hemstäder eftersom de kommer att få huvudet avskuret. Det är alltså mycket oorganiserat och splittrat och har skett bara på grund av påtryckningar från USA och Iran, som har gemensamma intressen där.

Tariq Ali: De vet ju att den verkliga allierade, om man letade efter seriösa allierade, i själva verket skulle vara Iran. Något som de inte är beredda att överväga på grund av att man demoniserat Iran så till den milda grad och på grund av att Israel antagligen skulle motsätta sig något sådant. På grund av att iranierna skulle kunna utnyttja varje allians med amerikanerna för att skaffa sig atomvapen lika snabbt som general Zia [i Pakistan] gjorde det under Afghanistankriget. Men förutom Iran, vilka andra finns det med lite stridsförmåga?

Patrick Cockburn: Ja, och detta gäller lika mycket för Syrien. Amerikanerna och de andra liksom vägrar att göra ett val ... Tänk dig en koalition med stöd av Förenade arabemiraten och Saudi-arabien. Där finns det pengar, de kanske kan påverka jihadisterna och sunniterna, men man låter bli att ändra relationer till eller upphöra med konfrontationen med Iran och i Syrien betyder Ryssland mycket. Man är fortfarande fientligt inställd till Hezbollah ... och de kurder i Syrien som ganska effektivt strider mot Isis. Vad är detta för något? I själva verket ett recept för ett mycket långvarigt krig under mycket kaotiska förhållanden.

Och vet du, vad tänker de göra om Isis rycker in i Aleppo? Kommer de att bomba dem samtidigt som det syriska flygvapnet bombar Isis? Hur ska de kunna vara säkra på att inte syriska stridsflygplan kommer att försöka skjuta ned amerikanska plan? Vad de kommer att göra, tror jag, är att upprätta kontakter i det fördolda med Assadregeringen. I själva verket har jag fått uppgifter om att så redan är fallet – inte någon öppen helomvändning, utan ett slags tyst överenskommelse, vilket i viss mening skedde i Irak efter 2003 ... I Irak har man alltid sagt att Iran och USA hytter med nävarna mot varandra över bordet, men att de liksom skakar hand under bordet.

Tariq Ali: Vilket har skett.

Patrick Cockburn. Ja, absolut.

Tariq Ali: Utan grönt ljus från iranierna skulle de ha fått svårt att ta Irak så enkelt.

Patrick Cockburn: O ja. Varför fick vi den katastrofale Nouri al-Maliki som premiärminister i Irak i åtta år och sedan omvald 2010? Och jag kommer ihåg att en av mina irakiska vänner, en diplomat,

ringde upp mig när Maliki ... återkom som premiärminister och sade, du förstår, den stora Satan Amerika och ondskans axel i Iran har enats ... med katastrofala följder för irakierna.

Tariq Ali: Precis. Det innebär, Patrick, att läget i stort är ganska dystert och sannolikt kommer att så förbli?

Patrick Cockburn: Ja, det är dystert på grund av att så många aktörer är inblandade. Det är så många kriser som är hoptrasslade att detta sannolikt kommer att pågå länge. Det kanske fanns ett tillfälle för två år sedan då man kunde ha hindrat Isis från att få luft under vingarna. Därför att det i själva verket var kriget i Syrien som gav Isis nya möjligheter. Tidigare, i Irak, hade de utnyttjat det sunniska samfundets utanförskap, men plötsligt gav kriget i Syrien ny fart åt Isis, eftersom Irak destabiliserades. Det satte ny fart på kriget i Irak efter att det falnat, men aldrig riktigt slocknat. Och irakiska politiker, jag kommer ihåg att utrikesministern Hoshyar Zebari sade till mig vid den här tiden, att om Väst låter kriget i Syrien fortsätta kommer det oundvikligen att leda till att Irak destabiliseras och det är ju vad som hänt.

Tariq Ali: Och i detta pessimistiska tonläge avslutar vi detta samtal. Tack ska du ha Patrick och vi kommer med säkerhet att samtala igen.

Patrick Cockburn: Bra, tack själv.

Översättning: *Björn Erik Rosin*

Lästips

Walead Farwana: [Islamiska statens historia](#)

Artiklar av Patrick Cockburn:

[Andra akten för al-Qaida - artikelserie](#) (mars 2014)

[Hur Isis blev den ångvält det är idag](#) (augusti 2014)

[Isis befäster sin ställning](#) (augusti 2014)

[Ett omöjligt krig](#). Om kampen mot Islamiska staten (september 2014)

[Vänsterpress om Islamiska staten – september 2014](#)

[Vänsterpress om Islamiska staten, Irak och Syrien – september 2014,](#)